

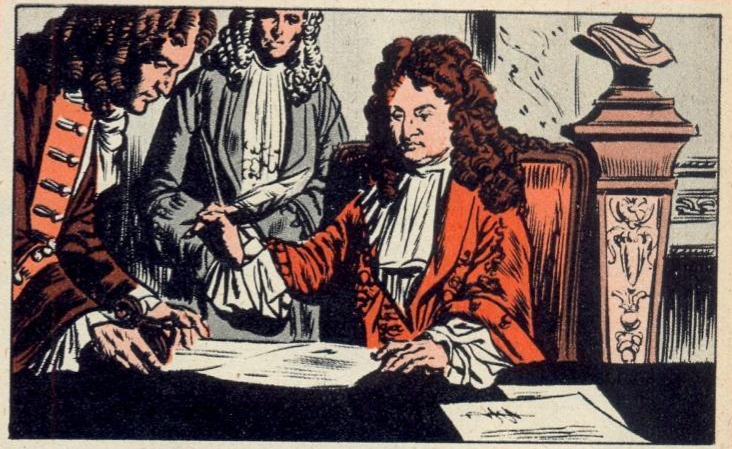
De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE DRAGONADES

ER waren nog steeds Hugenoten in Frankrijk. Richelieu had hen hun versterkte steden en ook hun militie ontnomen, en Lodewijk XIV verwijderde hen vanzelfsprekend uit hoge ambten en ereposten. Talrijke Hugenoten werden ambachtslui, uitstekende ambachtslui die werkten voor de glorie van Colbert. Talrijke Hugenoten werden officier, puike officieren. Zij waren luitenant of kapitein en zij zorgden voor de zege van Louvois en van Vauban...

3. — NOG MEER BEKERINGEN

MEN betaalde diegenen die zich tot het katholicisme bekeerden. De kinderen die hun geloof afzwoeren, ontsnapten aan het gezag van hun ouders... Om kort te gaan, er waren zoveel bekeerlingen dat Lodewijk XIV geloofde dat het Calvinisme zo goed als verdwenen was. In 1685 hief hij het Edikt van Nantes op, wat betekende, dat het protestantisme niet meer geduld werd.

1. — LOUVOIS EN VAUBAN

HET Franse leger werd gereorganiseerd door een minister die even intelligent als antipatiek was: Louvois. Hij rekruteerde Fransen en geen vreemdelingen meer, en hij gaf zijn Franse soldaten kazernen en een uniform. Hij verplichtte hen « in de pas » te lopen en bracht een permanent leger van 200.000 man op de been. En intussen bouwde Vauban een nieuw soort van vesting. Hij legde ze aan onder de grond, in de vorm van een veelhoek. Aan de oppervlakte waren ze onzichtbaar. Hij vond ook een nieuw soort van aanval uit: « de Parallelen ». De steden in het noorden werden omringd door vestingen en wallen, die een echte « grens van ijzer » vormden.

4. — EMIGRATIE

DE opheffing van het Edikt van Nantes had rampzalige gevolgen. Vele Hugenoten verlieten Frankrijk, alhoewel dit hen op straf van dood of veroordeling tot de galen verboden was. De puike ambachtslui vestigden zich o. m. in Engeland en brachten het geheim van de weefkunst over het Kanaal. Daaruit volgde een opbloei van de Britse ekonomie en de ruïne van het Colbertisme. Uitstekende officieren weken uit naar Pruisen, vestigden zich te Berlijn — veel Berlijners dragen nog een Franse naam — en zij brachten de geheimen van de krijgstaktiek van Louvois mee. Zij inspireerden het Pruisisch militarisme! Het Pruisisch militarisme realiseerde later de eenheid van Duitsland, en daarvan werd Frankrijk het slachtoffer...

2. — DE DRAGONADES

LOUVOIS kwartierde soldaten in bij de protestanten om hen tot bekering te dwingen. De soldaten hadden een vrijbrief tot mishandeling en plundering. Men noemde dat de « Dragonades ». Er waren steden waar heel de bevolking haar geloof afzwoer, zodra men vernam dat de gevreesde Dragonades op komst waren. Lodewijk XIV was er blij om. Hij meende dat hij aldus de eenheid van het geloof diende!

5. — DE CAMISARDS

DE Hugenoten die in Frankrijk waren gebleven en zich hadden verschanst in de Cevennen, kwamen in 1703 tot opstand onder de leiding van Jean Cavalier. Men noemde hen de « Camisards », naam ontleend aan camisa, hemd of bloeze. Zij hadden de gewoonte 's nachts een wit hemd over hun kleren te trekken als herkenningsteken. Het werd een lange, bloedige strijd, die de monarchie van Lodewijk XIV gevoelig verzwakte.

(Wordt voortgezet.)